

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ & Δ΄

Ταχ. Δ/νση: Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ.: 114 73
Πληροφορίες: Α. Κουλίδης
Χ. Καραθανάσης
Τηλέφωνο: 210.6417960
210.6417703
Fax: 210.6451914
e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 3 Ιουλίου 2017

Α.Π. οικ. 30373

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος
και Ενέργειας
Διεύθυνση Υδρογονανθράκων
Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πίνακας

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σε έντεκα θαλάσσιες περιοχές στο Ιόνιο πέλαγος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 4014/2011 (Α΄ 209) για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, όπως τροποποιημένος ισχύει.
2. Το ν. 3937/2011 (Α΄ 60) για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, όπως τροποποιημένος ισχύει.
3. Το ν. 2289/1995 (Α΄ 27) για την αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και άλλες διατάξεις, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση του με το ν. 4001/2011 (Α΄ 179).
4. Το ν. 4409/2016 (Α΄ 136) σχετικά με το πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σύμφωνα με την Οδηγία 2013/30/ΕΕ.

5. Το π.δ. 100/2014 (Α' 167) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
6. Την κοινή υπουργική απόφαση (κ.υ.α.) με α.π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225) για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ.
7. Την ισχύουσα νομοθεσία της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για τη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος, όπως στα επιτρεπόμενα όρια εκπομπής στερεών, υγρών και αέριων ρύπων και θορύβου, στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, στη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, στη διαχείριση των υδάτων, στην προστασία της βιοποικιλότητας, των οικοτόπων και των πτηνών κ.ά.
8. Το με α.π. 181257/22.7.2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο υποβλήθηκε στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στο Ιόνιο πέλαγος, εφεξής συντομογραφούμενη ως ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 37752/27.7.2016).
9. Το με α.π. 183050/29.9.2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο διαβιβάστηκαν στη ΔΙΠΑ πρόσθετα αντίγραφα της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 46892/30.9.2016).
10. Το με α.π. οικ.4898/30.1.2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ με το οποίο, στο πλαίσιο του άρθρου 7 της υπ' αρ. 6 παραπάνω κ.υ.α., διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ προς
  - τα Περιφερειακά Συμβούλια Ιονίων Νήσων, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Αττικής,
  - τη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού, τη Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας, το Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων, τη Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
  - το Γενικό Γραμματέα Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού,
  - το Γενικό Γραμματέα Τουρισμού και το Γενικό Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού,
  - το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και το Γενικό Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, το Γενικό Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και τη Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου

Περιβάλλοντος του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής του ίδιου Υπουργείου,

- τις Διευθύνσεις Α1, Α3, Α4 και Δ5 του Υπουργείου Εξωτερικών, τους τομείς ΔΔΕ και ΕΕ της ΕΝΥ και την ΕΧΑΕΘ του ίδιου Υπουργείου, προς ενημέρωση, χωρίς αναγκαιότητα γνωμοδότησης,
  - τη Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, τις Διευθύνσεις Υδάτων Ιονίου, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής,
  - τη Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ στο κοινό ως Αρχή Σχεδιασμού.
11. Το με α.π. 10814/4216/15.2.2017 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Ιόνιων Νήσων, με συνημμένη την ανακοίνωση του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη δημοσιοποίηση της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 9141/21.2.2017).
  12. Το με α.π. 173609/20.2.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (α.π. ΔΙΠΑ 15142/24.3.2017), με συνημμένα αποκόμματα εφημερίδων (Έθνος, 10-Φεβ-2017 και Ναυτεμπορική 10-Φεβ-2017) στα οποία δημοσιεύεται η ανακοίνωση δημοσιοποίησης της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ.
  13. Το με α.π. 32212/8.3.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδάτων Πελοποννήσου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με τη γνωμοδότησή της επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ, στην οποία δεν διατυπώνονται αντιρρήσεις για τη μελέτη (α.π. ΔΙΠΑ 13057/14.3.2017).
  14. Το με α.π. οικ.13637/17.3.2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ προς τη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Γης και Θάλασσας της Ιταλικής Δημοκρατίας (Direzione Generale per le Valutazioni e le Autorizzazioni Ambientali, Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare), με πρόσκληση συμμετοχής στη διασυνοριακή διαβούλευση στο πλαίσιο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Ιόνιο πέλαγος, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ, βάσει της αναρτημένης στο διαδίκτυο ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ, στην οποία περιλαμβάνεται παράρτημα με την απόδοση της μη τεχνικής περίληψης στην αγγλική γλώσσα.

15. Το με α.π. DVA-D2-VR-347_2017-0010/27.3.2017 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Γης και Θάλασσας της Ιταλικής Δημοκρατίας (α.π. ΔΙΠΑ 16442/31.3.2017), με το οποίο ζητείται η μετάφραση της μη τεχνικής περίληψης της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ στην ιταλική γλώσσα καθώς και η μετάφραση του συνόλου της μελέτης στην αγγλική γλώσσα.
16. Το με α.π. Φ.3300/15518/30.3.2017 έγγραφο της Δ5 Διεύθυνσης Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Εξωτερικών, με το οποίο διαβιβάζεται στη ΔΙΠΑ το υπ' αρ. 15 παραπάνω έγγραφο (α.π. ΔΙΠΑ 17942/7.4.2017).
17. Το με α.π. οικ. 19487/19.4.2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ προς τη Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Γης και Θάλασσας της Ιταλικής Δημοκρατίας, με το οποίο διαβιβάζεται μετάφραση της μη τεχνικής περίληψης της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ στην ιταλική γλώσσα και επεξηγείται ότι δεν είναι εφικτή, αλλά ούτε και αναγκαία, η μετάφραση του συνόλου της μελέτης στην αγγλική γλώσσα.
18. Το με α.π. 30359/21.3.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδάτων Δυτικής Ελλάδας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με θετική υπό προϋποθέσεις γνωμοδότηση για τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 14597/22.3.2017 & 15181/24.3.2017).
19. Το με α.π. 27444/1123/29.3.2017 έγγραφο της Επιτροπής Περιβάλλοντος Χωρικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ηπείρου (α.π. ΔΙΠΑ 17326/5.4.2017) και η συνημμένη γνωμοδότηση της επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (ΑΔΑ: Ω6Α37Λ9-ΓΜΘ).
20. Το με α.π. 3122.1/22782/2017/24.3.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με παρατηρήσεις επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 18352/10.4.2017).
21. Το με α.π. 5456/27.3.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού, στο οποίο δεν εκφράζονται αντιρρήσεις επί της αρχής για τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ αλλά διατυπώνονται ορισμένες παρατηρήσεις επί της μελέτης (α.π. ΔΙΠΑ 18460/10.4.2017).
22. Το με α.π. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΠΚΑΧΜΑΕ/49676/31753/1939/835/20.4.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, στο οποίο αναφέρεται ότι δεν υπάρχει καταρχάς αντίρρηση για τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (α.π. ΔΙΠΑ 20643/26.4.2017).

23. Το με α.π. 72908/24.4.2017 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων και Επιτροπών της Περιφέρειας Αττικής, με το οποίο διαβιβάζεται στη ΔΙΠΑ η υπ' αρ. 139/2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής, με θετική υπό προϋποθέσεις γνωμοδότηση της ΣΜΠΕ (α.π. ΔΙΠΑ 21408/2.5.2017).
24. Το με α.π. 853/24.4.2017 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ζακύνθου του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με επιφυλάξεις σχετικά με ορισμένες θέσεις του προγράμματος και πρόταση εξαίρεσης των Στροφάδων από την περιοχή ενδιαφέροντος (α.π. ΔΙΠΑ 21605/3.5.2017).
25. Το με α.π. 391/17.3.2017 έγγραφο του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (ΑΔΑ: Ψ9ΚΛΟΡΡΥ-ΣΗΒ, α.π. ΔΙΠΑ 23198/11.5.2017) με τη γνωμοδότηση του επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ, στην οποία εκφράζονται επιφυλάξεις για τη μελέτη.
26. Το με α.π. 23447/12.5.2017 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάζονται, προς απόψεις και ενέργειες, στην Αρχή Σχεδιασμού (Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας) και στον ανάδοχο της μελέτης (Ινστιτούτο Ωκεανογραφίας του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών) αντίγραφα των υπ' αρ. 18, 20, 21, 23, 24 και 25 παραπάνω εγγράφων.
27. Την υπ' αρ. 79-08/2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιόνιων Νήσων, με αρνητική γνωμοδότηση για τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (ΑΔΑ: ΨΗΒΒ7ΛΕ-ΜΑΘ).
28. Το με α.π. 4816/805/18.5.2017 έγγραφο του Γραφείου Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ η υπ' αρ. 27 παραπάνω απόφαση (α.π. ΔΙΑ 24491/19.5.2017).
29. Το με α.π. 38938/15798/15.5.2017 έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Ιόνιων Νήσων, με συνημμένη την υπ' αρ. 27 παραπάνω απόφαση (α.π. ΔΙΠΑ 24827/23.5.2017).
30. Την υπ' αρ. 103/22.5.2017 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, με θετική υπό όρους γνωμοδότηση για τη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ (ΑΔΑ: ΩΖΠΔ7Λ6-Ο2Ρ).
31. Το με α.π. DVA-0011726/18.5.2017 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικών Εκτιμήσεων και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Γης και Θάλασσας της Ιταλικής Δημοκρατίας (α.π. ΔΙΠΑ 24472/19.5.2017), με το οποίο διαβιβάζονται πέντε έγγραφα παρατηρήσεων επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ.
32. Το με α.π. Ι.Ω.14322/6/6/2017 έγγραφο του Ινστιτούτου Ωκεανογραφίας του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών με το οποίο υποβάλλεται στη ΔΙΠΑ τεύχος επεξεργασίας των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν κατά τη δημόσια διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ από φορείς εντός Ελλάδας (α.π. ΔΙΠΑ 27163/7.6.2017).

33. Το με α.π. 177421/7.6.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο διαβιβάζεται στη ΔΙΠΑ το τεύχος που υποβλήθηκε με το υπ' αρ. 32 παραπάνω έγγραφο (α.π. ΔΙΠΑ 27415/8.6.2017).
34. Το με α.π. Ι.Ω.14528/12.6.2017 έγγραφο του Ινστιτούτου Ωκεανογραφίας του Ελληνικού Κέντρου Θαλάσσιων Ερευνών με το οποίο υποβάλλεται στη ΔΙΠΑ τεύχος επεξεργασίας των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν κατά τη διασυνοριακή διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ από φορείς της Ιταλίας με το υπ' αρ. 31 παραπάνω έγγραφο (α.π. ΔΙΠΑ 28028/13.6.2017).
35. Το με α.π. 177651/12.6.2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το οποίο διαβιβάζεται στη ΔΙΠΑ το τεύχος που υποβλήθηκε με το υπ' αρ. 34 παραπάνω έγγραφο (α.π. ΔΙΠΑ 28102/13.6.2017).

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων σε έντεκα θαλάσσιες περιοχές στο Ιόνιο πέλαγος (ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ) με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση και υλοποίηση του κάθε προγράμματος, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού, καθώς και του συνόλου των φυσικών και νομικών προσώπων που θα συμμετάσχουν στις ως άνω ενέργειες.

A. Συνοπτική περιγραφή του προγράμματος

A.I. Περιοχή του προγράμματος – χωρικοί και εποχικοί περιορισμοί

Το πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων αφορά στις έντεκα περιοχές του Ιονίου πελάγους, του Μεσσηνιακού κόλπου και του Λακωνικού κόλπου που αναφέρονται στη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ και εφαρμόζεται γεωγραφικά στα θαλάσσια τμήματα των εν λόγω περιοχών.

Οι εν λόγω περιοχές έχουν παρουσιαστεί στην ανακοίνωση της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας σύμφωνα με την οδηγία 94/22/ΕΚ για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων (Επ. Εφ. ΕΕ 2014/С 400/03-11) και οριοθετούνται από τις γεωγραφικές συντεταγμένες των ακόλουθων έντεκα πινάκων, με την επισήμανση ότι τα εξωτερικά όρια των περιοχών που επισημαίνονται με αστερίσκο * έχουν καθοριστεί σύμφωνα με υπάρχουσες διμερείς συμφωνίες οριοθέτησης και, σε περίπτωση μη ύπαρξης τέτοιας συμφωνίας, καθορίζονται από τη διάμεσο που περιγράφεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2289/1995, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 156 παρ. 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179)

Περιοχή 1*	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
18° 55' 00" A	39° 55' 00" B
19° 10' 00" A	39° 55' 00" B
19° 10' 00" A	39° 50' 00" B
19° 15' 00" A	39° 50' 00" B
19° 15' 00" A	39° 45' 00" B
19° 25' 00" A	39° 45' 00" B
19° 25' 00" A	39° 40' 00" B
19° 35' 00" A	39° 40' 00" B
19° 35' 00" A	39° 50' 00" B
19° 45' 00" A	39° 50' 00" B
19° 45' 00" A	40° 00' 00" B

Περιοχή 2*	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
18° 55' 00" A	39° 55' 00" B
19° 10' 00" A	39° 55' 00" B
19° 10' 00" A	39° 50' 00" B
19° 15' 00" A	39° 50' 00" B
19° 15' 00" A	39° 45' 00" B
19° 25' 00" A	39° 45' 00" B
19° 25' 00" A	39° 20' 00" B
18° 55' 00" A	39° 20' 00" B

Περιοχή 3	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
19° 25' 00" A	39° 40' 00" B
19° 35' 00" A	39° 40' 00" B
19° 35' 00" A	39° 35' 00" B
19° 40' 00" A	39° 35' 00" B
19° 40' 00" A	39° 30' 00" B
19° 45' 00" A	39° 30' 00" B
19° 45' 00" A	39° 25' 00" B
19° 50' 00" A	39° 25' 00" B
19° 50' 00" A	39° 20' 00" B
20° 05' 00" A	39° 20' 00" B
20° 05' 00" A	39° 05' 00" B
20° 00' 00" A	39° 05' 00" B
20° 00' 00" A	38° 50' 00" B
19° 35' 00" A	38° 50' 00" B
19° 35' 00" A	39° 05' 00" B
19° 30' 00" A	39° 05' 00" B
19° 30' 00" A	39° 15' 00" B
19° 25' 00" A	39° 15' 00" B

Περιοχή 4*	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
18° 55' 00" A	39° 20' 00" B
19° 25' 00" A	39° 20' 00" B
19° 25' 00" A	39° 15' 00" B
19° 30' 00" A	39° 15' 00" B
19° 30' 00" A	39° 05' 00" B
19° 35' 00" A	39° 05' 00" B
19° 35' 00" A	38° 50' 00" B
18° 50' 00" A	38° 50' 00" B

Περιοχή 5*	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
18° 50' 00" A	38° 50' 00" B
19° 35' 00" A	38° 50' 00" B
19° 35' 00" A	38° 15' 00" B
19° 20' 00" A	38° 15' 00" B
19° 20' 00" A	38° 25' 00" B
19° 00' 00" A	38° 25' 00" B
19° 00' 00" A	38° 35' 00" B
18° 50' 00" A	38° 35' 00" B
18° 50' 00" A	38° 50' 00" B

Περιοχή 6	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
19° 35' 00" A	38° 50' 00" B
20° 00' 00" A	38° 50' 00" B
20° 00' 00" A	38° 30' 00" B
20° 15' 00" A	38° 30' 00" B
20° 15' 00" A	38° 05' 00" B
19° 35' 00" A	38° 05' 00" B

Περιοχή 7	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
20° 00' 00" A	39° 05' 00" B
20° 30' 00" A	39° 05' 00" B
20° 30' 00" A	39° 00' 00" B
20° 35' 00" A	39° 00' 00" B
20° 35' 00" A	38° 50' 00" B
20° 30' 00" A	38° 50' 00" B
20° 30' 00" A	38° 25' 00" B
20° 15' 00" A	38° 25' 00" B
20° 15' 00" A	38° 30' 00" B
20° 00' 00" A	38° 30' 00" B

Περιοχή 8	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
19° 50' 00" A	38° 05' 00" B
20° 25' 00" A	38° 05' 00" B
20° 25' 00" A	38° 00' 00" B
20° 35' 00" A	38° 00' 00" B
20° 35' 00" A	37° 25' 00" B
20° 00' 00" A	37° 25' 00" B
20° 00' 00" A	37° 30' 00" B
19° 50' 00" A	37° 30' 00" B

Περιοχή 9	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
20° 35' 00" A	37° 35' 00" B
20° 55' 00" A	37° 35' 00" B
20° 55' 00" A	37° 10' 00" B
21° 00' 00" A	37° 10' 00" B
21° 00' 00" A	36° 50' 00" B
20° 10' 00" A	36° 50' 00" B
20° 10' 00" A	37° 25' 00" B
20° 35' 00" A	37° 25' 00" B

Περιοχή 10	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
20° 55' 00" A	37° 30' 00" B
21° 30' 00" A	37° 30' 00" B
21° 30' 00" A	37° 10' 00" B
21° 25' 00" A	37° 10' 00" B
21° 25' 00" A	37° 00' 00" B
21° 30' 00" A	37° 00' 00" B
21° 30' 00" A	36° 50' 00" B
21° 00' 00" A	36° 50' 00" B
21° 00' 00" A	37° 10' 00" B
20° 55' 00" A	37° 10' 00" B

Περιοχή 11	
Γεωγραφικό μήκος	Γεωγραφικό πλάτος
21° 35' 00" A	36° 40' 00" B
22° 00' 00" A	36° 40' 00" B
22° 00' 00" A	36° 50' 00" B
22° 10' 00" A	36° 50' 00" B
22° 10' 00" A	36° 40' 00" B
22° 15' 00" A	36° 40' 00" B
22° 15' 00" A	36° 20' 00" B
22° 35' 00" A	36° 20' 00" B
22° 35' 00" A	36° 35' 00" B
22° 50' 00" A	36° 35' 00" B
22° 50' 00" A	36° 05' 00" B
23° 00' 00" A	36° 05' 00" B
23° 00' 00" A	35° 55' 00" B
22° 50' 00" A	35° 55' 00" B
22° 50' 00" A	35° 50' 00" B
22° 20' 00" A	35° 50' 00" B
22° 20' 00" A	36° 00' 00" B
22° 10' 00" A	36° 00' 00" B
22° 10' 00" A	36° 10' 00" B
22° 00' 00" A	36° 10' 00" B
22° 00' 00" A	36° 20' 00" B
21° 45' 00" A	36° 20' 00" B
21° 45' 00" A	36° 25' 00" B
21° 35' 00" A	36° 25' 00" B

A.II. Διάρθρωση προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων

Το περιεχόμενο του προγράμματος διαρθρώνεται σε τέσσερις κύριες φάσεις:

- *Αναζήτηση (prospection)*: Διεξάγεται προσπάθεια εντοπισμού υδρογονανθράκων σε συγκεκριμένη περιοχή με οποιαδήποτε πρόσφορη μέθοδο εκτός από γεωτρήσεις. Η αναζήτηση τυπικά περιλαμβάνει ένα σύνολο γεωφυσικών και γεωλογικών

δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν σεισμικές έρευνες, γεωλογικές και γεωχημικές δειγματοληψίες, ηλεκτρομαγνητικές έρευνες και τηλεπισκόπηση.

- *Έρευνα (exploration)*: Ερευνώνται οι ελπιδοφόρες περιοχές, αρχικά με γεωφυσικές διασκοπήσεις του πυθμένα, κυρίως σεισμικές, προκειμένου να εντοπιστούν στόχοι, δηλαδή κατάλληλες τεκτονικές ή/και στρωματογραφικές δομές στο υπέδαφος, που μπορεί να έχουν λειτουργήσει ως παγίδες υγρών και αερίων υδρογονανθράκων. Στους στόχους ορύσσεται μια ή περισσότερες ερευνητικές γεωτρήσεις. Σε περίπτωση ανεύρεσης υδρογονανθράκων, με βάση τα δεδομένα της διάτρησης και των δοκιμών παραγωγής προσδιορίζονται οι παραγωγικές ζώνες (ταμιευτήρες) και τα εκμεταλλεύσιμα αποθέματα κάθε πεδίου. Σε περίπτωση μη εντοπισμού εκμεταλλεύσιμων αποθεμάτων δεν υλοποιείται η επόμενη φάση της ανάπτυξης.
- *Ανάπτυξη και παραγωγή (development and production)*: Διεξάγεται η εξόρυξη υδρογονανθράκων με αξιοποίηση των γεωτρήσεων του προηγούμενου σταδίου ή την όρυξη νέων, καθώς και η κατεργασία, η αποθήκευση και η μεταφορά αυτών και των παραπροϊόντων τους σε εγκαταστάσεις φόρτωσης για περαιτέρω διάθεση. Στη φάση αυτή περιλαμβάνεται η υλοποίηση όλης της απαραίτητης υποδομής, όπως εγκαταστάσεις κατεργασίας, προσωρινής αποθήκευσης και φόρτωσης, δίκτυο αγωγών μεταφοράς κ.ά. Η κατεργασία των εξορυσσόμενων υδρογονανθράκων προκειμένου να καταστούν εμπορεύσιμοι δεν περιλαμβάνει τη διύλιση.
- *Αποξήλωση-αποσυναρμολόγηση εγκαταστάσεων και αποκατάσταση περιοχής (decommissioning and rehabilitation)*: Μετά την ολοκλήρωση της εκμετάλλευσης ενός πεδίου υδρογονανθράκων ακολουθεί η φάση της σφράγισης των σωληνώσεων όλων των ερευνητικών και παραγωγικών γεωτρήσεων, της αποσυναρμολόγησης και της απομάκρυνσης όλων των επιφανειακών εγκαταστάσεων και των υποδομών παραγωγής, αποθήκευσης και μεταφοράς, και η αποκατάσταση της περιοχής.

B. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

B.1. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης

Η διάρθρωση και το περιεχόμενο του προγράμματος, όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ, ως πλαίσιο οργάνωσης της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις έντεκα θαλάσσιες περιοχές της παρούσας απόφασης, δεν χρειάζεται να υποστούν διαφοροποιήσεις για την

ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης, δεδομένου ότι οι δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του προγράμματος αφορούν στην υλοποίησή του και θα αντιμετωπισθούν με τους όρους, τους περιορισμούς και τις κατευθύνσεις που τίθενται ακολούθως για την έγκρισή του.

B.II. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος

Για την πληρέστερη προστασία και αειφορική διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν, οι οποίοι θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε μια από τις έντεκα περιοχές αυτοτελώς, με δυνατότητα συνδυασμένης ή ενιαίας εφαρμογής σε όμορες περιοχές.

1. Η ολοκληρωμένη μέριμνα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον θα πρέπει να ανατεθεί σε διακριτή Μονάδα Περιβάλλοντος. Η Μονάδα αυτή θα οργανωθεί και θα λειτουργεί με αποκλειστική ευθύνη του φορέα στον οποίο θα έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων κάθε περιοχής, ενώ θα επιβλέπεται από την Αρχή Σχεδιασμού. Απαιτείται
2. Η ως άνω Μονάδα Περιβάλλοντος, θα πρέπει να εξασφαλισθεί ότι:
  - διαθέτει τις ευθύνες και αρμοδιότητες (περιλαμβανόμενης της θέσης της στο οργανόγραμμα) που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική παρέμβαση κατά το στάδιο του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της λειτουργίας κάθε έργου που θα προκύψει στο πλαίσιο του προγράμματος, καθώς και στις επακόλουθες φάσεις ολοκλήρωσης ή αποχώρησης,
  - προσανατολίζεται σε καθήκοντα περιβάλλοντος, τα οποία μπορούν να συνδυάζονται μόνο με θέματα ασφάλειας και υγιεινής, διατηρώντας πάντως τη συγκεκριμένη μονάδα ανεξάρτητη από άλλες μονάδες του οργανογράμματος που προσανατολίζονται σε καθήκοντα τεχνικού ή οικονομικού χαρακτήρα,
  - στελεχώνεται με επαρκές σε πλήθος και κατάρτιση προσωπικό,
  - διαθέτει τις υποδομές και τους πόρους που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική λειτουργία της,
  - ενημερώνεται διαρκώς αναφορικά με τις τεχνολογίες αιχμής που αναπτύσσονται ή εφαρμόζονται διεθνώς σε θέματα περιβάλλοντος του τομέα έρευνας και ανάπτυξης υδρογονανθράκων.

Επιπλέον, η Μονάδα Περιβάλλοντος θα αποτελεί το σύνδεσμο επί όλων των περιβαλλοντικών θεμάτων με τις τοπικές κοινωνίες και τις αρμόδιες υπηρεσίες της διοίκησης.

3. Οι εκτάσεις εντός των περιοχών έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων οι οποίες ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 θα πρέπει να παραμείνουν άθικτες από τα έργα και τις δραστηριότητες του προγράμματος. Για το σκοπό αυτό:
  - 3.1. Εντός των ως άνω εκτάσεων δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση κανενός έργου ή δραστηριότητας του προγράμματος.
  - 3.2. Γύρω από τα όρια των εκτάσεων αυτών διατηρείται μια ζώνη ασφάλειας και απομείωσης οχλήσεων πλάτους ενός χιλιομέτρου. Εντός της ζώνης αυτής επίσης δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση κανενός έργου ή δραστηριότητας του προγράμματος.
  - 3.3. Η ως άνω απαγόρευση πραγματοποίησης έργων ή δραστηριοτήτων του προγράμματος εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 και σε απόσταση μικρότερη του χιλιομέτρου από τα όριά τους αφορά και στις τέσσερις φάσεις αυτού, όπως αυτές αναφέρθηκαν στην ενότητα Α.ΙΙ παραπάνω.
  - 3.4. Κατά τη διεξαγωγή των σεισμικών ερευνών, εντός της παραπάνω ζώνης θα διακόπτεται οποιαδήποτε λειτουργία των πηγών ηχητικών κυμάτων και η ζώνη θα χρησιμοποιείται μόνο για τη διέλευση ή στροφή των πλοίων.
  - 3.5. Η απόσταση του ενός χιλιομέτρου τηρείται και σε σχέση με όρια περιοχών του δικτύου Natura 2000 που βρίσκονται εκτός αλλά πλησίον των περιοχών του προγράμματος.
4. Οι ηχοβολιστικές διασκοπίσεις του πυθμένα, γνωστές ως «σεισμικές έρευνες», οι οποίες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν υπάγονται σε υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θα διεξάγονται υπό λεπτομερές πλέγμα μέτρων προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος το οποίο θα περιγραφεί σε κατάλληλο Περιβαλλοντικό Σχέδιο Δράσης (ΠΣΔ ή Environmental Action Plan – EAP), το οποίο θα πρέπει να ανταποκρίνεται τουλάχιστον στις απαιτήσεις της επόμενης παραγράφου.

Η αποδοχή του ΠΣΔ, η οποία θα αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή του και κατά συνέπεια για την έναρξη των ερευνών στις οποίες θα αφορά, θα πραγματοποιηθεί από την Αρχή Σχεδιασμού ή του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου αυτή υπάγεται, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
5. Με το ΠΣΔ των «σεισμικών ερευνών» θα αποσκοπείται:
  - 5.1. Η λεπτομερής και τεκμηριωμένη συμμόρφωση των «σεισμικών ερευνών» με όλες τις απαιτήσεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανόμενων των διατάξεων που αφορούν στην προστασία ειδών ή περιοχών και στην αποφυγή της ρύπανσης.

- 5.2. Η ελαχιστοποίηση της επίδρασης των «σεισμικών ερευνών» στα κρίσιμα στοιχεία της θαλάσσιας οικολογίας, όπως ιδίως τα θαλάσσια θηλαστικά (ιδίως τα κητώδη και οι φώκιες) και οι θαλάσσιες χελώνες (ιδίως του είδους *Caretta caretta*).
  - 5.3. Η εφαρμογή όλων των απαραίτητων μέτρων και μεθόδων σχετικά με την πρόληψη οποιουδήποτε περιστατικού ρύπανσης της θάλασσας, περιλαμβανόμενων τουλάχιστον των μεθόδων διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, αντιμετώπισης ατυχημάτων και χρήσης χημικών ουσιών.
  - 5.4. Ο περιορισμός των διαταραχών στις υφιστάμενες θαλάσσιες δραστηριότητες όπως ιδίως η αλιεία.
6. Ειδικά σε ότι αφορά στην αποτροπή επιπτώσεων στα κητώδη, τα μέτρα του ΠΣΔ των «σεισμικών ερευνών» θα πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνουν μέριμνα για τα εξής ζητήματα:
- 6.1. Πλήρης ανταπόκριση σε δεσμεύσεις και κατευθύνσεις διακρατικών συμβάσεων που έχει συνυπογράψει η Ελλάδα, όπως ιδίως η ACCOBAMS.
  - 6.2. Βαθμιαία αύξηση της ακουστικής ισχύος, ώστε να δίνεται η δυνατότητα και ο χρόνος σε τυχόν γειτονικά άτομα των ευαίσθητων στο θόρυβο ειδών να μετακινηθούν προσωρινά σε απόσταση ασφαλείας.
  - 6.3. Επιλογή προς χρήση εξοπλισμού του οποίου η ακουστική ισχύς είναι η ελάχιστη δυνατή για το σκοπό που χρησιμοποιείται, και σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνει τα επίπεδα πρόκλησης τραύματος ή συμπεριφορικής αλλαγής (όπως αυτά αναφέρονται στη σχετική διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία), ακόμη και σε μικρές αποστάσεις από την πηγή εκπομπής των ηχητικών κυμάτων.
  - 6.4. Επαρκής αριθμός κατάλληλα εκπαιδευμένων παρατηρητών επί του σκάφους, για τον εντοπισμό με οπτικά και ακουστικά μέσα θαλάσσιων θηλαστικών και διακοπή των ηχοβολισμών, σε περίπτωση προσέγγισής τους.
  - 6.5. Σχεδιασμός της έρευνας ώστε:
    - οι γραμμές να συναντώνται κατ' ελάχιστο με τις υποθαλάσσιες τάφρους, ελαχιστοποιώντας έτσι τις πιθανότητες επίδρασης στα βαθέως καταδυόμενα κητώδη,
    - η πυκνότητα του πλέγματος έρευνας να είναι η ελάχιστη απαραίτητη (ή ισοδύναμα η απόσταση της μιας γραμμής από την επόμενη να είναι η μέγιστη δυνατή), ελαχιστοποιώντας τυχόν επαναληπτικές οχλήσεις σε άτομα θαλάσσιων θηλαστικών της περιοχής,

- να αρκεί ένα και μόνο πέρασμα από κάθε γραμμή έρευνας, καθιστώντας την όποια πιθανή όχληση στα είδη της περιοχής προσωρινή και μη συστηματική, και αποτρέποντας έτσι την έλευση οποιωνδήποτε μόνιμων αλλαγών στα θαλάσσια οικοσυστήματα.
- 6.6. Για την επιλογή της εποχής εκτέλεσης των ερευνών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η χειμερινή περίοδος θεωρείται προτιμότερη, διότι επηρεάζονται λιγότερο τα θηλαστικά ως προς τις διαδικασίες αναπαραγωγής τους.
7. Ειδικά σε ότι αφορά στην αποτροπή επιπτώσεων στις θαλάσσιες χελώνες *Caretta caretta*, το ΠΣΔ των «σεισμικών ερευνών» θα πρέπει να εξετάσει εάν τα μέτρα που θα προταθούν για την προστασία των κητωδών, κατ' εφαρμογή του παραπάνω όρου 6, είναι επαρκή και για την αποφυγή επιπτώσεων στη διατήρηση του πληθυσμού και του ρυθμού αναπαραγωγής του προστατευόμενου αυτού είδους στο Ιόνιο, παρέχοντας την κατάλληλη τεκμηρίωση ή/και εξειδίκευση των εν λόγω μέτρων στην περίπτωση επάρκειάς τους ή προτείνοντας πρόσθετα μέτρα σε άλλη περίπτωση.
8. Για τις εκτάσεις που οι σεισμικές έρευνες θα υποδείξουν ως καταρχήν ενδιαφέρουσες, εγκαίρως ώστε να ληφθούν υπόψη στις αποφάσεις των σταδίων που έπονται της αναζήτησης, θα πρέπει:
- 8.1. Να εκπονηθούν θεματικοί χάρτες των ενεργών ρηγμάτων και των θαλάσσιων γεωκινδύνων, καθώς και των αρχαιολογικών ευρημάτων, των ναυαγίων και των υποθαλάσσιων καλωδίων.
- 8.2. Να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα (τόσο ως προς την ανάλυση όσο και ως προς την εμπέδωση) των υφιστάμενων ωκεάνιων προγνωστικών μοντέλων ροής προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια και η αξιοπιστία των προσομοιώσεων της διασποράς ενδεχόμενων διαρροών πετρελαίου, ειδικά σε ευαίσθητες περιοχές του Ιονίου.
- 8.3. Να συλλεγούν επιπρόσθετα στοιχεία, επιπλέον αυτών της ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ, σε σχέση με μετεωρολογικά δεδομένα, υποεπιφανειακά ρεύματα, θερμοκρασία και αλατότητα της θάλασσας και άλλες σχετικές παραμέτρους.
9. Πριν από την έναρξη των ερευνητικών γεωτρήσεων, και εγκαίρως ώστε να ληφθούν υπόψη στις σχετικές ΜΠΕ, θα πρέπει να εκπονηθούν για την περιοχή επιρροής της κάθε γεώτρησης λεπτομερείς μελέτες γεωκινδύνων, στις οποίες θα αναλύεται τουλάχιστον:
- 9.1. Η ευστάθεια πρανών και η πιθανότητα κατολισθήσεων.
- 9.2. Η ύπαρξη θυλάκων ή κρατήρων με αέρια που θα μπορούσαν να διαφύγουν.
- 9.3. Η ύπαρξη «λασποηφαιστειών» και ο βαθμός κινδύνου που αυτά συνιστούν.
- 9.4. Η ύπαρξη ασταθών υδριτών και η έκταση που καταλαμβάνουν.

- 9.5. Η ύπαρξη ενεργών ρηγμάτων σεισμικής δραστηριότητας στην περιοχή.
10. Προκειμένου να προλαμβάνονται στο μέγιστο πρακτικώς εφικτό βαθμό τα ατυχήματα με ενδεχόμενη επίπτωση στο περιβάλλον, το σύνολο των γεωτρητικών και συνοδών τους δραστηριοτήτων, τόσο για ερευνητικούς όσο και για παραγωγικούς σκοπούς θα πρέπει να σχεδιάζονται εξ αρχής με γνώμονα την πλήρη συμμόρφωση με το ν. 4409/2016 (Α' 136), ο οποίος θέτει το πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωματώνοντας την Οδηγία 2013/30/ΕΕ και τροποποιώντας το π.δ. 148/2009. Τα ευρήματα των ως άνω μελετών για τους γεωκινδύνους θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στις «εκθέσεις μεγάλων κινδύνων» που απαιτούν οι διατάξεις του άνω νόμου.
11. Πέραν των κινδύνων που σχετίζονται με τη φύση των γεωτρητικών εργασιών, υπό το πρίσμα της πρόληψης ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον, στο πλαίσιο της έκθεσης μεγάλων κινδύνων του ν. 4409/2016, η ασφάλεια κάθε γεώτρησης θα πρέπει να λάβει υπόψη την υψηλή σεισμική δραστηριότητα που χαρακτηρίζει την περιοχή, καθώς και τις ιδιαιτερότητες της θαλάσσιας δυναμικής. Για τα δύο αυτά θέματα θα πρέπει να επιδιωχθεί η μεγιστοποίηση των συντελεστών ασφάλειας, ακολουθώντας κατευθύνσεις, μεθόδους και τεχνικές λύσεις που να έχουν χρησιμοποιηθεί επιτυχώς σε ανάλογες περιπτώσεις, ως προς τα εξής τουλάχιστον ζητήματα:
- 11.1. Υιοθέτηση παραδοχών σχεδιασμού που να υπερκαλύπτουν με επαρκές περιθώριο το μέγιστο συνολικό χρόνο κατασκευής-λειτουργίας-αποχώρησης-αποκατάστασης κάθε έργου.
- 11.2. Επιλογή μεθόδων και υλικών που να χαρακτηρίζονται από καταλληλότητα προς χρήση σε συνθήκες υψηλής σεισμικής δραστηριότητας.
- 11.3. Θωράκιση του εξοπλισμού έναντι του μέγιστου αναμενόμενου κυματισμού ή των εντονότερων πιθανών φαινομένων θύελλας/θαλασσοταραχής.
- 11.4. Προετοιμασία και άμεση διαθεσιμότητα προς χρήση, λεπτομερών υπολογιστικών ομοιωμάτων διασποράς για την περίπτωση πετρελαιοκηλίδας, ώστε να καταστεί άμεση και αποτελεσματική η αντιμετώπισή της
12. Εντός του πλαισίου που οριοθετούν οι παραπάνω απαιτήσεις ασφάλειας, κατά την επιλογή της θέσης της γεώτρησης, ιδίως στις περιπτώσεις όπου θα υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν και οι περιβαλλοντικοί παράγοντες που εξαρτώνται από τις ακόλουθες παραμέτρους και κριτήρια:
- 12.1. Αποφυγή θέσεων που εμπίπτουν στο «Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών» των σχεδίων διαχείρισης υδάτων («Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών») που ισχύουν στις περιοχές του προγράμματος ή σε άμεση γειτνίαση με αυτές.

- 12.2. Συσχέτιση του σημείου της σχεδιαζόμενης γεώτρησης με προηγούμενες γεωτρήσεις, με κριτήριο την αποφυγή αθροιστικών ή συστηματικών επιβαρύνσεων στα θαλάσσια οικοσυστήματα.
- 12.3. Ευαισθησία του άμεσου περιβάλλοντος της σχεδιαζόμενης γεώτρησης, με κριτήρια την οικολογική σημασία της άμεσα επηρεαζόμενης υδάτινης στήλης και της επηρεαζόμενης βενθικής βιοκοινότητας, καθώς και τη γειτνίασή της θέσης με προστατευόμενες περιοχές. Ειδική ανάλυση απαιτείται για τα οικοσυστήματα του βυθού (φωτοσυνθετικής ή χημειοσυνθετικής βάσης), περιλαμβανόμενης της ενδεχόμενης ύπαρξης κοραλλιών ή άλλων σημαντικών ή ευαίσθητων στοιχείων.
- 12.4. Ύπαρξη σημαντικών στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς ή τεχνολογικής υποδομής, όπως αρχαιολογικά κατάλοιπα, ναυάγια, υποθαλάσσια καλώδια κ.ά., λαμβάνοντας υπόψη τους θεματικούς χάρτες του όρου 7.1 και κατόπιν λεπτομερούς οπτικής επισκόπησης του βυθού, με επιδίωξη αποφυγής επιπτώσεων στα στοιχεία αυτά.
- 12.5. Ανθρωπογενείς θαλάσσιες δραστηριότητες, όπως η υδατοκαλλιέργεια, η αλιεία, η ναυσιπλοΐα και ο τουρισμός, με επιδίωξη μείωσης των επιδράσεων σε αυτές.
13. Κατά το σχεδιασμό της γεώτρησης, και πέραν της ανταπόκρισης στις απαιτήσεις ασφάλειας κατά το ν. 4409/2016, θα πρέπει επιπλέον να ληφθεί λεπτομερής μέριμνα για την ανταπόκριση στις ακόλουθες απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος:
- 13.1. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να εμπεριέχει κατάλληλες τεχνικές επιλογές και διαχειριστικές πρόνοιες που να διασφαλίζουν κατά σειρά:
- αντοχή στις όποιες πιέσεις ή άλλες δυνάμεις ενδέχεται να ασκηθούν κατά τη διενέργεια της γεώτρησης, ώστε εν τέλει να αποτραπεί στο μέγιστο πρακτικώς εφικτό βαθμό κάθε πιθανότητα ατυχήματος με επίπτωση στο περιβάλλον,
  - ελέγχους επαρκούς αναλυτικότητας και συχνότητας για την ικανοποιητική λειτουργία όλων των συστημάτων ασφάλειας, ιδίως σε ότι αφορά κρίσιμα συστήματα όπως π.χ. ο blow-out preventer, το choke manifold κ.ο.κ.,
  - προβλέψεις κατάλληλων συστημάτων και σχεδίων δράσης για την ανταπόκριση σε έκτακτα περιστατικά, όπως διαφυγή H₂S κ.ά.,
  - υποδομή και διαδικασίες συγκέντρωσης των αποβλήτων της γεώτρησης, ώστε να είναι εφικτή η προεπεξεργασία τους (π.χ. διαχωρισμοί) και η κατάλληλη διάθεσή τους, ανάλογα με τη φύση τους και το βαθμό επιβάρυνσής τους από τοξικές, επικίνδυνες ή περιβαλλοντικά επιβλαβείς ουσίες,
  - περιορισμός στις απολύτως απαραίτητες διαστάσεις, της αρχικής φάσης της γεώτρησης (riserless drilling), όπου αυτό είναι τεχνικώς εφικτό.
- 13.2. Η διατρητική ιλύς (πολφός) που θα χρησιμοποιείται σε όλες τις φάσεις της γεώτρησης, θα πρέπει να είναι κατά προτεραιότητα υδατικής βάσης και να μην

περιέχει συστατικά των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του πρωτοκόλλου της Σύμβασης της Βαρκελώνης «Για την προστασία της Μεσογείου θαλάσσης από τη ρύπανση που προέρχεται από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας, του βυθού και του υπεδάφους», στα οποία παραρτήματα αναφέρονται τα συστατικά εκείνα που είτε απαγορεύονται είτε χρειάζονται ειδική επεξεργασία για τη διάθεση τους. Ελαιώδους βάσης πολφός επιτρέπεται μόνο εφόσον εξασφαλίζεται πλήρης ανάκτησή του και αποφυγή κάθε ενδεχομένου ρύπανσης.

13.3. Η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης θα πρέπει να είναι πλήρης και διαρκής, τουλάχιστον διαμέσου:

- εκπόνησης και έγκρισης των κατάλληλων σχεδίων που θα καλύπτουν τις σχετικές απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- διατήρησης επιτόπου και σε άμεση ετοιμότητα χρήσης, όλου του εξοπλισμού που απαιτείται από τα παραπάνω σχέδια,
- προγραμματισμού διενέργειας ασκήσεων με συχνότητα και διοργάνωση που να καθιστούν αποτελεσματική την ανταπόκριση του προσωπικού στην αντιμετώπιση των περιστατικών ρύπανσης.

13.4. Για τις δοκιμές καύσης, θα πρέπει να προβλεφθεί χρήση καυστήρων υψηλής απόδοσης, εξοπλισμένων με διατάξεις ελαχιστοποίησης των εκπεμπόμενων αέριων ρύπων.

13.5. Για τη διάθεση των θρυμμάτων (υλικών του πυθμένα που θα αφαιρεί το γεωτρύπανο), θα πρέπει να τηρηθούν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα απόβλητα και την προστασία της Μεσογείου θάλασσας. Επιλογή προτεραιότητας θα πρέπει να αποτελέσει η μεταφορά και διαχείρισή τους σε κατάλληλα αδειοδοτημένες μονάδες. Εάν διασφαλιστεί ότι τα θρύμματα αποτελούνται από αδρανή και μόνο υλικά και είναι απαλλαγμένα από ρύπους, και τεκμηριωθεί ότι η μεταφορά τους στις ως άνω μονάδες είναι αντικειμενικά δυσχερής, μπορεί να εξετασθεί η απόθεσή τους σε κατάλληλο θαλάσσιο χώρο, χαμηλής περιβαλλοντικής ευαισθησίας, ο προσδιορισμός και η περιβαλλοντική αδειοδότηση του οποίου θα αποτελέσει μέρος της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του συνολικού έργου της γεώτρησης.

14. Κατά την υλοποίηση κάθε ερευνητικής γεώτρησης, εφαρμόζονται λεπτομερώς και χωρίς αποκλίσεις, μέσω συστήματος ελέγχου εφαρμογής και σχετικών καταγραφών, οι πρόνοιες, οι επιλογές και τα αποτελέσματα του σταδίου σχεδιασμού, ώστε η μέριμνα για το περιβάλλον που ενσωματώθηκε στο στάδιο αυτό (περιλαμβανόμενων των υποχρεώσεων εκ των περιβαλλοντικών όρων) να λάβει έμπρακτη μορφή. Επιπροσθέτως:
- 14.1. Δεν θα διατίθεται στη θάλασσα κανένα άλλο είδους υλικού ή ουσίας, πέραν των εδαφικής φύσης θρυμμάτων του πυθμένα που θα αφαιρεί το γεωτρύπανο εάν αυτό επιτραπεί μέσω της ΑΕΠΟ. Τα υλικά αυτά θα διαχωρίζονται από τα ρευστά της γεώτρησης με τη χρήση των πλέον σύγχρονων τεχνικών και θα διατίθενται στο χώρο που θα έχει προκαθοριστεί και αδειοδοτηθεί κατά τα παραπάνω. Όλα τα υπόλοιπα υλικά και ουσίες θα συλλέγονται και θα μεταφέρονται προς διάθεση με τους προβλεπόμενους από τη νομοθεσία των αποβλήτων τρόπους.
- 14.2. Η εκτέλεση και διαχείριση των επιμέρους εργασιών (π.χ. εισπιέσεις ενεμάτων και άλλες εργασίες στεγάνωσης, δοκιμές καύσης, συντηρήσεις κ.ά.) θα πρέπει να οργανωθούν και να εκτελούνται με την ελάχιστη δυνατή περιβαλλοντική επίδραση, μέσω μέτρων που θα αποτελέσουν ειδική ενότητα της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της σχετικής έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.
- 14.3. Θα πρέπει να ελαχιστοποιείται η επίδραση στη ναυσιπλοΐα.
15. Η αποχώρηση από κάθε γεώτρηση προϋποθέτει τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων ώστε να αποτρέπονται πλήρως πιθανές περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να κινούνται στο υψηλότερο διαθέσιμο επίπεδο τεχνολογικών λύσεων και θα αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής ενότητας της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της σχετικής έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.
16. Εφόσον οριστικοποιηθούν οι προοπτικές παραγωγής, η ανάπτυξη του κοιτάσματος θα πρέπει να σχεδιασθεί ενσωματώνοντας λεπτομερή μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό:
- 16.1. Οι κεντρικές αποφάσεις ανάπτυξης, όπως π.χ. αυτές που αφορούν το γενικό τύπο της κύριας εγκατάστασης (υποθαλάσσια, επιπλέουσα ή μικτή), τη θέση της, τη διάταξη των γεωτρήσεων της φάσης παραγωγής, το σύστημα διαχωρισμού του εξορυσσόμενου ρευστού, το σύστημα φόρτωσης κ.ά., θα ληφθούν κατόπιν πολυκριτηριακής ανάλυσης, στην οποία τα περιβαλλοντικά ζητήματα θα συμμετάσχουν με ικανοποιητικούς συντελεστές βαρύτητας.
- 16.2. Όλες οι εναλλακτικές λύσεις που θα αξιολογηθούν στις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, θα πρέπει να χαρακτηρίζονται (στο σύνολο των έργων και εγκαταστάσεων ανάπτυξης- παραγωγής) από επαρκή βαθμό ασφάλειας σύμφωνα

με τις ειδικές προς το θέμα αυτό εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και έχοντας αξιοποιήσει τις πλέον πρόσφατες (κατά το χρόνο σχεδιασμού τους) εξελίξεις της τεχνολογίας του τομέα.

- 16.3. Ο λεπτομερέστερος σχεδιασμός που θα ακολουθήσει τις ως άνω αποφάσεις, θα πρέπει να ανταποκρίνεται με αναλυτικό τρόπο στις περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής υποδοχής των έργων και εγκαταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα που είτε θα έχουν προσφάτως συλλεγεί από το σύστημα παρακολούθησης (βλ. ενότητα Γ παρούσας απόφασης, σελ. 19 κ.ε.) είτε θα καταγραφούν μέσω ειδικών μελετών βάσης προ της εκάστοτε ΜΠΕ.
- 16.4. Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις των εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων ανάπτυξης και παραγωγής, όπως αυτές θα σχεδιασθούν από το φορέα εκμετάλλευσης και θα αδειοδοτηθούν περιβαλλοντικά κατά την ισχύουσα τότε νομοθεσία, θα πρέπει να ανταποκρίνονται πλήρως στις διεθνείς ορθές πρακτικές πεδίων υδρογονανθράκων ("Good Oilfield Practices"). Όπου οι πρακτικές αυτές περιλαμβάνουν εύρος διαθέσιμων λύσεων, θα πρέπει να προτιμάται η καλύτερη δυνατή για το περιβάλλον επιλογή. Η συμμόρφωση με τα παραπάνω θα πρέπει να τεκμηριώνεται αναλυτικά στις σχετικές ΜΠΕ.
17. Ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η ολοκλήρωση κάθε παραγωγικής γεώτρησης θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που τέθηκαν παραπάνω για τις ερευνητικές γεωτρήσεις.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προγράμματος

1. Για την παρακολούθηση των σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, θα πρέπει να συγκροτηθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα, βάσει των ακόλουθων αρχών:
- 1.1. Η παρακολούθηση θα αφορά τόσο την κατάσταση του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή επιρροής των εργασιών έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων όσο και στις άμεσες περιοχές επίδρασης.
- 1.2. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης, ως ευρύτερη περιοχή νοείται τουλάχιστον ολόκληρη η εκάστοτε ενεργή περιοχή παραχώρησης δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης. Στην περιοχή αυτή, θα πρέπει να καταγράφονται, με αντιπροσωπευτικές δειγματοληψίες, οι κύριες παράμετροι των βασικών περιβαλλοντικών τομέων, όπως κυρίως
- τα θαλάσσια ύδατα, περιλαμβανόμενων των φυσικών και χημικών τους ιδιοτήτων, καθώς και της δυναμικής των ρευμάτων,

- η τοπική μετεωρολογία, ιδίως στο βαθμό που επηρεάζει τη θαλάσσια δυναμική,
  - το επιφανειακό στρώμα του βυθού, ιδίως σχετικά με το ρόλο του στην ευρωστία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- 1.3. Στην άμεση περιοχή, η παρακολούθηση θα πρέπει να αφορά όλα τα παραπάνω και επιπροσθέτως να περιλαμβάνει μεγέθη και δείκτες που αφορούν
- την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που θα έχουν εγκριθεί για κάθε επιμέρους έργο,
  - την τήρηση των διαδικασιών ασφάλειας που αφορούν σε πρόληψη ατυχήματος με επίπτωση στο περιβάλλον.
- 1.4. Η χωρική και χρονική πυκνότητα των καταγραφών, καθώς και τα μέσα διεξαγωγής τους (π.χ. μόνιμοι ή μετακινούμενοι σταθμοί, κατάλληλα σκάφη κ.ά.) θα πρέπει να επιλεγούν σε αντιστοιχία με την κλίμακα των προς παρακολούθηση παραμέτρων, με τις κατάλληλες διαφοροποιήσεις μεταξύ άμεσης και ευρύτερης περιοχής.
- 1.5. Στην ευρύτερη περιοχή, για την κατανόηση και σύνδεση των μεγεθών των επιμέρους παραμέτρων, θα πρέπει να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες υπολογιστικές προσομοιώσεις με αναλυτικές προγνωστικές δυνατότητες, αξιοποιώντας υπάρχουσες πρωτοβουλίες όπως το σύστημα «Ποσειδών». Οι μετρήσεις και καταγραφές στην ευρύτερη περιοχή θα πρέπει να σχεδιασθούν και να διεξάγονται με τρόπο που να επιτρέπει την αξιοποίησή τους για την επικύρωση των υπολογιστικών αποτελεσμάτων.
- 1.6. Η συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να διεξάγεται σε ετήσια βάση. Στη διάρκεια κάθε έτους θα πρέπει να συλλέγονται στοιχεία σε τακτικότερη βάση, ώστε να καθίσταται δυνατή η αποτύπωση τάσεων με συντομότερη χρονική εξέλιξη.
- 1.7. Ως βασικά μεγέθη της παρακολούθησης να χρησιμοποιούνται περιβαλλοντικοί δείκτες, οι οποίοι να αντιπροσωπεύουν με περιεκτικό τρόπο σημαντικές πτυχές των εξελίξεων ως προς την ποιότητα του περιβάλλοντος.
- 1.8. Εφόσον οριστικοποιηθούν οι προοπτικές παραγωγής, θα πρέπει να καθοριστεί ένα σύστημα παρακολούθησης της σεισμικής δραστηριότητας με τη χρήση κατάλληλης τεχνολογίας και του υφιστάμενου σειсмоγραφικού δικτύου. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να συνεισφέρει ενεργά στις διαδικασίες ασφάλειας των εγκαταστάσεων παραγωγής, με παρακολούθηση της χρονικής εξέλιξης της τοπικής μικροσεισμικότητας και μακροσεισμικότητας, καθώς και άλλων δεδομένων σχετικά με την παραμόρφωση του εδάφους. Οι τεχνικές λεπτομέρειες του ως άνω συστήματος και ο τρόπος με τον οποίο θα ανταποκρίνεται στις παραπάνω

κατευθύνσεις και στις απαιτήσεις ασφάλειας βάσει του ν. 4409/2016 θα αποτελέσουν αντικείμενο της σχετικής ΜΠΕ.

2. Η παρακολούθηση θα διεξάγεται με ευθύνη της Μονάδας Περιβάλλοντος που προβλέφθηκε στην παράγραφο Β.ΙΙ.1.
3. Το σύστημα παρακολούθησης θα πρέπει να σχεδιασθεί από τη Μονάδα Περιβάλλοντος και να γνωστοποιηθεί στην Αρχή Σχεδιασμού, η οποία κατά την κρίση της ή και μετά από γνωμοδοτήσεις αρμόδιων Υπηρεσιών ή ειδικών για την περίπτωση επιτροπών, μπορεί να ζητήσει αλλαγές ή βελτιώσεις.
4. Ο τελικός καθορισμός του συνόλου των δεικτών που θα παρακολουθούνται, θα αποτελέσει αντικείμενο της εκπόνησης του προγράμματος παρακολούθησης. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μπορούν να καταγράφονται οι ακόλουθοι δείκτες:
  - 4.1. Δείκτες ποιότητας θαλάσσιων υδάτων, περιλαμβανόμενων φυσικοχημικών και βιολογικών ιδιοτήτων.
  - 4.2. Δείκτες ευρωστίας θαλάσσιων οικοσυστημάτων, οι οποίοι θα καλύπτουν τόσο φωτοσυνθετικές όσο και χημειοσυνθετικές βιοκοινότητες.
  - 4.3. Δείκτες υπηρεσιών οικοσυστήματος που η θάλασσα προσφέρει στις τοπικές κοινωνίες, περιλαμβανόμενης της αλιείας και του τουρισμού, με επιλογή μεγεθών και ιδιοτήτων που να αντιπροσωπεύουν την εξέλιξη των υπηρεσιών αυτών και την ενδεχόμενη επίδραση του προγράμματος.
  - 4.4. Δείκτες εξέλιξης της εφαρμογής του προγράμματος, με όρους έργων και εργασιών που υλοποιήθηκαν, καθώς και όσων προγραμματίζονται για το επόμενο έτος.
5. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα συγκροτούνται σε ετήσια έκθεση, στην οποία επίσης θα πραγματοποιείται και αξιολόγησή τους, και θα διατυπώνονται προτάσεις για τις ενδεχομένως απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες. Η έκθεση αυτή θα δημοσιοποιείται με ανάρτησή της σε ιστοσελίδα που οφείλει να διατηρεί η Μονάδα Περιβάλλοντος. Στην ίδια ιστοσελίδα θα πρέπει να δίδεται η δυνατότητα στο ενδιαφερόμενο κοινό να εκφράσει τις απόψεις του για το περιεχόμενο της έκθεσης.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της απόφασης

Η παρούσα απόφαση ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις έντεκα περιοχές του Ιόνιου πελάγους, του Μεσσηνιακού κόλπου και του Λακωνικού κόλπου που αναφέρονται στη ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ.

Σε περίπτωση τροποποίησης του προγράμματος, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται στην κ.υ.α. με α. π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006 (Β' 1225).

Ε. Δημοσιοποίηση και άλλες διατάξεις

Η Αρχή Σχεδιασμού (Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας) προβαίνει, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της παρούσας, σε δημοσιοποίησή της για την ενημέρωση του κοινού, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, καθώς και με δημοσίευση της παρούσας στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου.

Η ΣΜΠΕ-Υ-ΙΟΝ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης.

Στις πράξεις ή αποφάσεις έγκρισης του προγράμματος πρέπει να αναφέρεται ρητά η παρούσα απόφαση.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Γ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Σ. ΦΑΜΕΛΟΣ

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
  - α. Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17, 11523 Αθήνα
  - β. Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
  - γ. Διεύθυνση Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων
Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών
Πατησίων 147, 11251 Αθήνα
  - δ. Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
  - ε. Ειδική Γραμματεία Υδάτων
Μ. Ιατρίδου 2 & Λεωφ. Κηφισίας, 11526 Αθήνα
2. Υπουργείο Τουρισμού
  - α. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Τουρισμού
Αμαλίας 12, 10557 Αθήνα
  - β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης
Αμαλίας 12, 10557 Αθήνα

3. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
  - α. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 18510 Πειραιάς
  - β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής
Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 18510 Πειραιάς
  - γ. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Λιμένων & Λιμενικής Πολιτικής
Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 18510 Πειραιάς
  - δ. Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή
Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος
Ακτή Βασιλειάδη Πύλη Ε1-Ε2, 18510 Πειραιάς
4. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20-22, 106 82 Αθήνα
5. Υπουργείο Εξωτερικών
  - α. Α1
  - β. Α3
  - γ. Α4
  - δ. Δ5
  - ε. ΕΝΥ-ΔΔΕ
  - στ. ΕΝΥ-ΕΕ
  - ζ. ΕΧΑΕΘΑκαδημίας 1, 10671 Αθήνα
6. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
Διεύθυνση Υδάτων Ηπείρου
5° χλμ. εθνικής οδού Ιωαννίνων – Κοζάνης, 45000 Ιωάννινα
7. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου
  - α. Διεύθυνση Υδάτων Ιονίου
Αλυκές Ποταμού, 49100 Κέρκυρα
  - β. Διεύθυνση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας
Αθηνών 105, 26504 Ρίο Αχαΐας
  - γ. Διεύθυνση Υδάτων Πελοποννήσου
Μαινάλου και Σέκερη 37, 22100 Τρίπολη
8. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
Διεύθυνση Υδάτων
Μεσογείων 239, 15451 Αθήνα

9. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
Περιφερειακό Συμβούλιο
Σαμάρα Σπύρου 13, 49100 Κέρκυρα
10. Περιφέρεια Ηπείρου
Περιφερειακό Συμβούλιο
Διοικητήριο, Πλατεία Πύρρου 1, 45221 Ιωάννινα
11. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Περιφερειακό Συμβούλιο
ΝΕΟ Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής, 26441 Πάτρα
12. Περιφέρεια Πελοποννήσου
Περιφερειακό Συμβούλιο
Πλατεία Εθνάρχου Μακαρίου, 22100 Τρίπολη
13. Περιφέρεια Αττικής
Περιφερειακό Συμβούλιο
Λεωφ. Συγγρού 15-17, 11743 Αθήνα

Εσωτερική Διανομή

1. ΔΙΠΑ
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Δ΄
4. Α. Κουλίδης
5. Χ. Καραθανάσης

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ